

Adroddiad Cynnydd ar y Daith Ddiwygio yn YSGOLION GWYNEDD

CYNNWYS

- BETH YW GOFYNION Y CWRICWLWM NEWYDD?
- PWRPAS YR ADRODDIAD
- BLAENORIAETHAU GWYNEDD A NODWYD
- PA MOR BAROD YW YSGOLION GWYNEDD I GYFLWYNO'R CWRICWLWM NEWYDD A SUT YDYM NI'N MESUR EFFAITH A LLWYDDIANT Y CWRICWLWM NEWYDD
- CRYNODEB O GYMORTH GwE I YSGOLION A DYSGWYR
- ADNABOD CYFLAWNIADAU A MEYSYDD SYDD ANGEN EU DATBLYGU A'U CEFNOGI YMHELLACH

BETH YW GOFYNION Y CWRICWLWM NEWYDD?

Ers 2015 a chyhoeddi Dyfodol Llwyddiannus, sef adolygiad annibynnol gan yr Athro Graham Donaldson yn cynnig 68 argymhelliad ar wella addysg yng Nghymru, mae Llywodraeth Cymru wedi cychwyn ar gyloch newid sylweddol i wireddu Cwricwlwm newydd i Gymru. Wrth wraidd y Cwricwlwm i Gymru, mae'r pedwar diben:

- dysgwyr uchelgeisiol, galluog sydd yn barod i ddysgu drwy gydol eu hoes
- cyfranwyr mentrus, creadigol sydd yn barod i chwarae eu rhan yn llawn yn eu bywyd a'u gwaith
- dinasyddion egwyddorol, gwybodus yng Nghymru a'r byd
- unigolion iach, hyderus sydd yn barod i fyw gan wireddu eu dyheadau fel aelodau gwerthfawr o gymdeithas

Bydd y Cwricwlwm i Gymru newydd yn cynnwys Chwe Maes Dysgu a Phrofiad (MDaPh): Y Celfyddydau Mynegiannol; Iechyd a Lles; Y Dyniaethau; Ieithoedd, Llythrennedd a Chyfathrebu; Mathemateg a Rhifedd; Gwyddoniaeth a Thechnoleg.

Mae canllawiau Cwricwlwm i Gymru ar Hwb yn datgan:

'Cwricwlwm yr ysgol yw popeth mae dysgwyr yn ei brofi ar drywydd y pedwar diben. Mae'n fwy na'r hyn rydym ni'n ei addysgu yn unig. Mae hefyd yn ymwneud â sut rydym ni'n ei addysgu ac, yn allweddol, pam rydym ni'n ei addysgu.'

Yn unol â'r diffiniad ehangach hwn o'r cwricwlwm, ac yn rhan o'u paratodau, mae pob ysgol wedi bod yn cynnal gweithgareddau tu hwnt i ddylunio a chynllunio'r cwricwlwm. Cefnogwyd ysgolion a lleoliadau Gwynedd i fynd i'r afael â'r daith ddiwygio sylweddol hon ers 2017, yn unol â strategaeth Cwricwlwm i Gymru y rhanbarth. Mae enghreifftiau o weithgareddau fel hyn yn cynnwys datblygu addysgeg effeithiol, ystyried asesu pwrpasol gan gynnwys asesu ar gyfer dysgu, datblygu adolygiad gan gymheiriaid ac arwain newid yn unol â gwaith ysgolion fel sefydliadau sy'n dysgu.

Ar ddiwedd mis Mehefin 2022, cyhoeddodd Llywodraeth Cymru y canllawiau a'r wybodaeth newydd ar wella ysgolion a'r fframwaith newydd ar gyfer gwerthuso, gwella ac atebolrwydd. Mae'r canllawiau hyn yn berthnasol i ysgolion, UCD, Awdurdodau Lleol, awdurdodau esgobaethol, consortia rhanbarthol ac Estyn, ac yn amlinellu'r disgwyliadau ar bob un wrth gyfrannu at welliant cynaliadwy mewn ysgolion. Bwriad y fframwaith yw gyrru'r ymddygiadau a'r arferion sy'n ofynnol gan y Cwricwlwm i Gymru a'r trefniadau asesu newydd.

PWRPAS YR ADRODDIAD

Mae'r adroddiad hwn yn ddilyniant i'r adroddiad cynnydd blaenorol yn 2021 a oedd yn ystyried ymateb ysgolion Gwynedd i waith Cwricwlwm i Gymru yn sgil yr agenda adnewyddu a diwygio yn ystod pandemig parhaus Covid-19. Mae'r adroddiad yn amlinellu ble mae ysgolion ac UCD arni ar hyn o bryd wrth iddynt barhau i baratoi at y

Cwricwlwm i Gymru, ac mae'n seiliedig ar dystiolaeth a gasglwyd gan Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant (YCG) GwE wrth iddynt gefnogi ysgolion yn ystod tymor y Gwanwyn a'r Haf, 2022.

Cytunwyd ar yr agweddau yn y rhestr a ganlyn gyda Llywodraeth Cymru a'r rhanbarthau/partneriaethau fel y prosesau sydd angen i ysgolion a lleoliadau addysg eu cwblhau er mwyn bod yn barod i wireddu'r cwricwlwm ym mis Medi 2022. Mae'r agweddau hyn yn cyd-fynd yn union â'r camau a amlinellir yn y ddogfen 'Y Daith i weithredu'r Cwricwlwm'. Mae pob rhanbarth/partneriaeth wedi cyfrannu at y darlun cenedlaethol cyffredinol a rannwyd â'r Gweinidog Addysg a'r Gymraeg. Cofnodwyd cynnydd ar gyfer:

- Adnabod ffactorau unigryw yr ysgol a sut mae'r rhain yn cyfrannu at y pedwar diben.
- Adolygu'r weledigaeth, y gwerthoedd a'r ymddygiadau i gefnogi gwireddu'r cwricwlwm.
- Dealltwriaeth o ystyriaethau dylunio cwricwlwm gan gynnwys elfennau mandadol a pholisi ieithyddol yr ysgol.
- Adolygu modelau dylunio'r cwricwlwm ac ymchwilio i'w haddasrwydd i'r ysgol.
- Ystyried rôl cynnydd, asesu ac addysgeg yn y cwricwlwm/cyd-destun lleol.
- Dylunio, cynllunio a pheilotu'r modelau cwricwlwm arfaethedig, gwerthuso'r dyluniadau cychwynnol a datblygu cynlluniau ar gyfer y tymor canolig.

Yn ystod Tymhorau'r Gwanwyn a'r Haf 2022, mae pob Ymgynghorydd Cefnogi Gwelliant (YCG) GwE wedi ymweld ag ysgolion ac UCD i ganolbwyntio ar y Cwricwlwm i Gymru. Mae Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant (YCG) wedi gweithio ochr yn ochr ag arweinwyr ysgolion i gyd-lunio trosolwg a chofnodi'r cynnydd y mae'r ysgol wedi'i wneud wrth baratoi am y cwricwlwm newydd.

BLAENORIAETHAU GWYNEDD A NODWYD

Mae'r gwaith a wnaethpwyd yn ystod Tymor yr Haf, fel y crybwyllwyd yn flaenorol ym mhwrpas yr adroddiad hwn, hefyd wedi adnabod y blaenoriaethau hyn i GwE:

1. Sicrhau y bydd pob ysgol yn barod i gyflwyno'r cwricwlwm i fodloni gofynion mandadol a statudol mewn lleoliadau Meithrin hyd at Flwyddyn 6, a'r ysgolion a'r lleoliadau uwchradd hynny sydd wedi dewis ei gyflwyno ym mis Medi 2022.

Cefnogir hyn trwy:

- Hwyluso a chysoni gwaith o fewn y rhwydweithiau rhanbarthol a lleol, cynghreiriau a chlystyrau i rannu arweiniad pendant ar ddylunio a chynllunio'r cwricwlwm drwy fodelu ac enghreifftio arferion cwricwlwm o fewn ac ar draws y Meysydd Dysgu a Phrofiad;
 - Datblygu dealltwriaeth gyffredin o gynnydd drwy drafodaeth broffesiynol bwrpasol;
 - Datblygu amrywiaeth o weithdrefnau asesu effeithiol i gynnwys asesu ar gyfer dysgu i sicrhau cynnydd yn y dysgu i bob dysgwr;
 - Cydweithio gydag ysgolion a lleoliadau i ddatblygu prosesau cadarn i werthuso'r Cwricwlwm i Gymru yn unol â mesurau hollataidd o'r pedwar diben;
 - Hyrwyddo pontio i ddysgwyr drwy sicrhau cyswllt uniongyrchol effeithiol rhwng ysgolion cynradd ac uwchradd;
 - Gweithio ar y cyd ag arweinwyr i sicrhau bod gan bob lleoliad gynllun pendant ar gyfer dysgu proffesiynol effeithiol gan roi ystyriaeth i'r Hawl Genedlaethol ar gyfer Dysgu Proffesiynol sydd ar y gweill ac a gyhoeddir fis Medi gan Lywodraeth Cymru;
2. Gweithredu prosesau sy'n rhoi sylw i ysgolion sy'n destun pryder a gweithio gydag Awdurdod Lleol Gwynedd i sicrhau bod ysgolion yn cael eu cefnogi a'u herio'n briodol er mwyn gwella, yn unol â'r fframwaith newydd ar gyfer gwerthuso, gwella ac atebolrwydd.
 3. Cryfhau a gwreiddio ymhellach adolygu gan gymheiriaid i gryfhau hunan arfarnu a chynllunio gwelliant. Dylai hyn gynnwys pwyslais ar werthuso Cwricwlwm i Gymru.
 4. Parhau i gefnogi pob lleoliad uwchradd i baratoi i gyflwyno'r Cwricwlwm i Gymru ym Mlynnyddoedd 7 a 8 ym mis

Medi 2023.

Bydd y blaenoriaethau hyn yn llywio'r cynlluniau busnes rhanbarthol a rhaglen waith GwE ar gyfer Tymor yr Hydref 2022 ymlaen.

PA MOR BAROD YW YSGOLION GWYNEDD I GYFLWYNO'R CWRICWLWM NEWYDD A SUT YDYM NI'N MESUR EFFAITH A LLWYDDIANT Y CWRICWLWM NEWYDD

Ers mis Mawrth 2020, yn ddi-os, mae Covid-19 wedi effeithio ar allu a chynhwysedd ysgolion i fynd i'r afael â'r daith ddiwygio. Wrth i ysgolion roi blaenoriaeth i ymateb i'r pandemig, amharwyd ar y rhan fwyaf o'u hamserlenni a'u cynlluniau gwreiddiol i baratoi ar gyfer gweithredu'r cwricwlwm newydd. Mae Covid-19 yn parhau i fod yn her wrth i achosion godi a gostwng ac arweinwyr yn delio gydag absenoldebau staff a phrinder athrawon llanw.

Ym mis Medi 2022, cyflwynir y Cwricwlwm i Gymru ym mhob lleoliad cynradd o'r Meithrin hyd at Flwyddyn 6. Rhoddwyd y dewis i ysgolion a lleoliadau sydd yn addysgu Blwyddyn 7 ddewis dechrau cyflwyno'r cwricwlwm newydd i Flwyddyn 7 ym mis Medi 2022. Mae chwe ysgol uwchradd yng Ngwynedd wedi dewis cyflwyno ym mis Medi 2022. Bydd yr wyth lleoliad uwchradd arall yn mabwysiadu'r Cwricwlwm i Gymru ym Mlynedd 7 a 8 ym mis Medi 2023.

Cofnodwyd y cynnydd gan ysgolion a lleoliadau wrth baratoi i wireddu'r cwricwlwm ar lefel ysgol a lleoliad unigol a'i gasglu yn y tabl isod i ddangos trosolwg rhanbarthol a throsolwg Gwynedd.

CRYNODEB GwE	HOLL YSGOLION GwE	YSGOLION GWYNEDD	
		Cynradd ac Arbennig [81]	Lleoliadau Uwchradd [14]
		Ar drac	Ar drac
1. Adnabod ffactorau unigryw yr ysgol/ lleoliad a sut all y rhain gyfrannu at y pedwar diben.	99.4%	100%	100%
2. Adolygu'r weledigaeth, y gwerthoedd a'r ymddygiadau i gefnogi gwireddu'r cwricwlwm.	98.9%	100%	93%
3. Dealltwriaeth o ystyriaethau dylunio cwricwlwm gan gynnwys elfennau mandadol a pholisi ieithyddol ysgol.	98.6%	100%	86%
4. Adolygu modelau dylunio cwricwlwm ac ymchwilio i'w haddasrwydd ar gyfer eu hysgol/lleoliad penodol.	96.9%	98%	79%
5. Ystyried rôl cynnydd, asesu ac addysgeg yn eu cwricwlwm/cyd-destun lleol.	93.9%	96%	64%
6. Dylunio, cynllunio a threialu eu model cwricwlwm arfaethedig, gan werthuso dyluniadau cychwynnol a datblygu cynlluniau tymor canolig.	93.3%	89%	79%

● Adnabod ffactorau unigryw yr ysgol a sut mae'r rhain yn cyfrannu at y pedwar diben

Mae bron pob ysgol wedi ymgynghori mewn ffordd ystyrlon a chadarn gyda'u rhanddeiliaid lleol gan gynnwys disgyblion, rhieni, llywodraethwyr ac aelodau'r gymdeithas leol. Yn rhan o'r ymgynghoriad hwn, mae ysgolion wedi cyd-lunio'r ffactorau sy'n gwneud eu hysgol yn unigryw ac mae'r ffactorau hyn wedi siapio gwaith dylunio cwricwlwm yr ysgol. Mae llawer o ysgolion wedi datblygu ystod o ddulliau ymgysylltu i gasglu'r wybodaeth hon, yn aml drwy holiaduron neu fforymau rhieni. O ganlyniad, mae dyluniad cwricwlwm cychwynnol bron pob ysgol yn dangos ei bod

yn ymateb i'w ffactorau lleol unigryw.

Mae bron pob ysgol wedi cynnwys dysgwyr mewn trafodaethau ar y pedwar diben i ddeall beth mae'r rhain yn ei olygu i'r ysgol ac ystyried iaith sy'n ddealladwy i'r plant. Mae llawer o ysgolion cynradd wedi creu cymeriadau fel y gall disgyblion gyfeirio atynt ac uniaethu â'r agweddau o fewn y dibenion. Mae'r rhan fwyaf o ysgolion yn arddangos y pedwar diben yn weledol yn eu dosbarthiadau ac o gwmpas yr ysgol, ac mae bron i bob athro yn adnabod cyfleoedd i'r pedwar diben yn eu gwaith cynllunio ac wedi'u plethu wrth ddyllunio'r cwricwlwm ar lefel addas i blant ddeall. Drwy'r holl waith uchod i ddod i ddeall y pedwar diben, mae cyswllt clir rhwng ffactorau unigryw yr ysgol a dyheadau'r rhanddeiliaid.

Mae llawer o ysgolion uwchradd Gwynedd wedi datblygu partneriaeth waith gref â'r clwstwr o ysgolion cynradd lleol. Bu hyn yn allweddol wrth ystyried datblygiadau lleol Cwricwlwm i Gymru ar draws y continwmm dysgu 3 i 16.

Yn ysbryd y Cwricwlwm newydd, darperir cyfleoedd i ddysgwyr chwarae, dysgu a datblygu sgiliau perthnasol yn yr awyr agored ac yn eu hardal leol. Mae gan bob ysgol yng Ngwynedd bellach ddealltwriaeth gyffredin o'r egwyddor hon ac wedi cynllunio profiadau dysgu addas i'w dysgwyr gyda hyn yn cael y prif sylw. Gwelwyd llawer o ysgolion cynradd eisoes yn ymestyn eu darpariaeth awyr agored bresennol ar gyfer y Cyfnod Sylfaen i weddill eu disgyblion. Maent wedi plethu'r profiadau awyr agored hyn yn eu dyluniad cwricwlwm newydd er enghraifft, gwelwyd un ysgol yn creu 'gym' tu allan i annog ffitrwydd a chadw'n ffit amser chwarae, ac un arall yn cydweithio ag asiantaethau allanol a'r arbenigwyr 'Gwyrdd Ni' ac 'Adfywio Cymru' i sefydlu gardd gymunedol. Mae un ysgol uwchradd wedi creu cysylltiadau â'r Amgueddfa Lechi yn Llanberis yn ogystal â labordai Siemens yn sylfaen i'w gwaith gyda disgyblion blwyddyn 7. Mae'r prosiect hefyd yn golygu rhoi cyfleoedd i ddisgyblion ddysgu am effaith twristiaeth yn yr ardal a chymryd rhan mewn gweithgareddau hamdden lleol fel cerdded, dringo a chaiacio ar Lyn Padarn. Gwelwyd ychydig o ysgolion cynradd yn mynd gam ymhellach drwy ddatblygu dosbarthiadau pwrpasol tu allan ar dir yr ysgol; golyga hyn fod yr ysgol yn gallu cael dosbarth cyfan yn gweithio yn rheolaidd ar dasgau mewn ardaloedd ysgogol tu allan.

● Adolygu'r weledigaeth, y gwerthoedd a'r ymddygiadau i gefnogi gwireddu'r cwricwlwm.

Roedd bron i holl ysgolion Gwynedd yn bresennol ac yn rhan o weithdai GwE ar hyrwyddo newid a rhoi canllawiau ar adolygu a datblygu gweledigaeth gyffredin ar gyfer y Cwricwlwm i Gymru. Yn ôl trafodaethau ag arweinwyr ysgolion ac Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant (YCG), mae bron pob ysgol yng Ngwynedd wedi defnyddio'r canllawiau hyn fel man cychwyn i'w prosesau adolygu ac ymgynghori nhw'u hunain.

Y cam cyntaf i bron bob ysgol oedd casglu gwybodaeth gan yr holl rhanddeiliaid ynghylch yn union pa werthoedd ac ymddygiad yr hoffent weld yr ysgol yn eu datblygu, drwy naill ai gyfarfod wyneb yn wyneb â rhanddeiliaid, neu gan ddefnyddio holiaduron.

Erbyn diwedd tymor yr Haf 2022, roedd pob ysgol naill ai wedi addasu eu gweledigaeth flaenorol neu wedi llunio gweledigaeth newydd ar gyfer lansio'r Cwricwlwm i Gymru ym mis Medi 2022. Datblygwyd y gweledigaethau hyn drwy ymgynghori'n uniongyrchol â'r holl rhanddeiliaid ac ystyried y cyd-destun a'r dyheadau lleol. Mae'r pedwar diben yn amlwg yn y gweledigaethau ac yn rhoi nod i holl waith yr ysgolion. Mae rhai ysgolion wedi gwahodd artistiaid lleol i weithio gyda'r disgyblion i ddehongli eu syniadau a'u dyheadau. Gyda'r gwaith hwn i ddatblygu gweledigaeth ysgol, cyrhaeddwyd dealltwriaeth gyffredin o ddyheadau'r ysgol ar draws y gymuned ac mae'r rhan fwyaf o ysgolion bellach wedi hyrwyddo a dathlu eu gweledigaeth newydd gyda balchder, ar wefannau ysgol er enghraifft.

Mae gan bron pob ysgol uwchradd a'u hysgolion cynradd lleol drefn reolaidd o drafod datblygu elfennau cyffredin o fewn eu gweledigaeth ar sail y pedwar diben.

Mae'r ysgolion uwchradd hynny yng Ngwynedd sydd wedi mabwysiadu'r Cwricwlwm i Gymru ym mis Medi 2022, wedi rhannu eu gweledigaeth am y cwricwlwm newydd â dysgwyr Blwyddyn 6 a rhieni yn rhan o'r broses bontio.

● Dealltwriaeth o ystyriaethau dylunio cwricwlwm gan gynnwys elfennau mandadol a pholisi ieithyddol yr ysgol

Sefydlwyd isadeiledd ar draws y rhanbarth gan rwydweithiau lleol a rhanbarthol a hynny er mwyn galluogi arweinwyr ac athrawon ysgol i fynd ati i gynnal trafodaethau proffesiynol am ystyriaethau dylunio'r cwricwlwm. Gwelwyd nifer

cynyddol o ymarferwyr yn ymwneud â'r rhwydweithiau hyn drwy gydol y flwyddyn, a bellach mae 804 o ymarferwyr yn aelodau ar draws y rhwydweithiau rhanbarthol, mwy na 90 ohonynt o Wynedd.

Mae'r aelodau hefyd yn cynnwys cydweithwyr o GwE, Awdurdodau Lleol a staff CABAN Prifysgol Bangor. Mae'r Athro Graham Donaldson yn parhau i fynychu cyfarfodydd rhanbarthol i gynnig arweiniad a sylwadau ar drafodaethau a chynnig rhagor o bwytiau i'w hystyried er mwyn symud ymlaen.

Mae'r rhwydweithiau Cwricwlwm i Gymru wedi canolbwyntio ar bob agwedd ar ddylunio'r cwricwlwm sydd wedi cynnwys arbrofi â chynllunio'r cwricwlwm a threialu ar draws y Meysydd Dysgu a Phrofiad. Mae nifer cynyddol o ysgolion ar draws pob sector wedi rhannu eu harferion ac wedi adnabod egwyddorion y broses a fu'n allweddol i'w lleoliadau, er enghraifft ysgolion uwchradd a chynradd yn cyflwyno eu gwaith ar ddylunio'r cwricwlwm ac ysgolion uwchradd yn cyflwyno eu gwaith ar ddatblygu a chynllunio ar gyfer cynnydd yn y sgiliau trawsgwricwlaidd. Rhannwyd gwaith y rhwydweithiau yn ehangach â phob ysgol drwy wefan GwE a thrafodaethau ag Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant (YCG). Rhannwyd gwaith y rhwydweithiau hefyd drwy gyfres o weminarau Dysgu Proffesiynol ar-lein ar gyfer Uwch Arweinwyr ac Arweinwyr Canol ac athrawon. Mae'r rhan fwyaf o ysgolion a chlystyrau wedi defnyddio arweiniad y rhwydwaith a'r gweminarau i helpu gyda'u trafodaethau ar ddylunio'r cwricwlwm. Mae'r drafodaeth hon, gyda disgyblion a llywodraethwyr ar brydiau, wedi arwain at berchnogi'r dylunio. Er enghraifft, rhoddwyd ystyriaeth fanwl i fodelau dysgu gwahanol a gwnaed gwaith ymchwil mewn llawer o ysgolion i sicrhau bod eu polisi iaith yn cael ystyriaeth.

Mae holl ysgolion Gwynedd wedi sicrhau bod hyrwyddo'r Gymraeg, diwylliant a threftadaeth Cymru wedi'i blethu'n glir yn nyluniad y cwricwlwm. Ers diwedd tymor yr Haf 2022, bu GwE yn gweithio gyda Phrifysgol Bangor i gynnal gwerthusiad ffurfiol o'r rhwydweithiau rhanbarthol a lleol. Bydd canfyddiadau'r gwerthusiad hwn yn llywio camau nesaf y rhwydweithiau. Yn ôl y sylwadau cychwynol, mae mwy o berchnogaeth ar y cwricwlwm ar draws ymarferwyr y rhwydwaith a dealltwriaeth well o fframwaith Cwricwlwm i Gymru. Mae GwE yn gweithio mewn partneriaeth gref gyda phartneriaid mewn Sefydliadau Addysg Uwch i gefnogi ysgolion yn effeithiol i ddatblygu rôl ymholi yn rhan o ddatblygu cwricwlwm lleol.

Gwnaed gwaith i ystyried elfennau mandadol y cwricwlwm yn ystod tymor yr Haf ac mae'r rhan fwyaf o ysgolion wedi ystyried yr elfennau hyn wrth ddylunio, gan gymryd gofal i'w plethu er mwyn sicrhau cyd-destunau dilys. Mae bron pob ysgol wedi cwblhau dogfen dylunio cwricwlwm lefel uchel ar ffurf ddrafft gyda'r holl staff yn ei pherchnogi a'r llywodraethwyr wedi'i derbyn, yn barod i'w chyhoeddi ddechrau mis Medi. Mae'r dylunio cwricwlwm lefel uchel hwn yn grynodedb o'r cwricwlwm a gweler gwefannau llawer o ysgolion bellach yn dathlu eu gweledigaeth, cyfeiriad y pedwar diben a'u dulliau arloesol ar gyfer profiadau dysgu cyfoethog o fis Medi ymlaen.

● Adolygu modelau dylunio'r cwricwlwm ac ymchwilio i'w haddasrwydd i'r ysgol.

Mae bron pob ysgol wedi adolygu eu modelau dylunio cwricwlwm yn sgil y gwaith ar osod gweledigaeth a chyfeiriad i'r ysgol. Ar ôl dod i ddeall elfennau dylunio eu cwricwlwm drwy weithdai GwE a'u gwaith ymchwil eu hunain, bu'r rhan fwyaf o ysgolion yn trafod ac yn ystyried gwahanol fodelau cwricwlwm.

Yn rhan o'r gwaith hwn mae ysgolion Gwynedd yn ystyried yn ofalus y strwythurau staffio presennol a'r gallu o fewn yr ysgol i fod yn newid yr amserlen. Gwelodd ysgolion hefyd yr angen i sicrhau bod cysylltiadau cadarn yn cael eu creu ac nad yw'n fater o wthio pynciau at ei gilydd yn ddiangen. Disgwyl y mae ysgolion hefyd am fwy o wybodaeth gan Cymwysterau Cymru a CBAC ar y TGAU diwygiedig cyn gwneud cynlluniau ar gyfer Blynyddoedd 9, 10 ac 11.

Er mwyn dod i ddeall yn well gofynion y cwricwlwm, gwelwyd bron pob ysgol yn mynd drwy'r broses o ddadbacio'r Meysydd Dysgu a Phrofiad. Ym mwyafrif yr ysgolion, bu'r holl staff yn rhan o'r broses hon sydd wedi arwain at ddealltwriaeth lawer ddyfnach o'r gofynion yn ogystal â chyfle i drafod sut i blethu'r wybodaeth, y sgiliau a'r profiad a nodwyd mewn Maes Dysgu a Phrofiad mewn cyd-destunau dilys ac ystyrlon. Mewn llawer o achosion, mae ysgolion wedi cydweithio'n effeithiol ag ysgolion cyfagos i ddadbacio'r Datganiad o'r Hyn sy'n Bwysig o fewn y cwricwlwm, ac wedi rhannu arbenigedd a gwybodaeth bynciol gan ddefnyddio amrywiaeth o dulliau i greu perchnogaeth a thimau cydweithredol ar draws y Meysydd Dysgu a Phrofiad, er enghraifft, rhannu dogfennau ar-lein a safleoedd Google.

● Ystyried rôl cynnydd, asesu ac addysgeg yn y cwricwlwm/cyd-destun lleol.

Mae bron pob ysgol wedi blaenoriaethu amser i ganolbwyntio ar addysgeg, er enghraifft, cyfarfodydd staff, cyfarfodydd clwstwr a dyddiau hyfforddi staff. Mae bron pob ysgol wedi dechrau treialu amrywiol dulliau o gymhwyso'r egwyddorion addysgegol yn eu cynlluniau cwricwlwm.

Gweler llawer o ysgolion yn parhau hefyd i ddatblygu agweddau ar Asesu ar gyfer Dysgu (AagD) sydd yn nodwedd gref o'r deuddeg egwyddor addysgegol ac hefyd yn rhan o'r dulliau a rannwyd ac a dreialwyd o fewn y prosiect gyda Shirley Clarke. Mae rhan fwyaf yr ysgolion wedi mabwysiadu'r dulliau dysgu hyn a'u defnyddio i sicrhau y gall disgyblion weithio'n fwy annibynnol a bod y camau nesaf yn y dysgu yn cael eu hadnabod. Bydd y dulliau asesu hyn hefyd yn cryfhau gwybodaeth athrawon o gynnydd pob plentyn.

Ar y cyfan, bwriad y rhan fwyaf o ysgolion Gwynedd yw asesu drwy gychwyn yn y dosbarth efo gwaith disgyblion o ddydd i ddydd. Bydd athrawon yn cadw golwg ar gynnydd ac yn aml yn marcio camau mewn datblygiad. Bwriada ysgolion Gwynedd hefyd barhau i ddefnyddio'r asesiadau cenedlaethol a'r profion safonedig i fonitro safonau darllen a rhifedd. Bwriad y rhan fwyaf o ysgolion hefyd yw asesu a thracio lles plant yn ogystal â'u hagwedd at eu gwaith. Mae rhai ysgolion yn ystyried prynu pecyn masnachol ar gyfer hyn, tra bod eraill eisiau treialu adnodd tracio GwE a llawer yn addasu eu dulliau eu hunain.

Mae'r rhan fwyaf o ysgolion a chlystyrau yn defnyddio'r canllawiau statudol ar Hwb ac enghreifftiau a chanllawiau pellach gan GwE i ystyried pwrpas asesu ac maent wrthi'n cynllunio cyfleoedd i drafod yn broffesiynol yn rheolaidd i athrawon gael ystyried asesu a chynnydd dysgwyr. Yn y rhan fwyaf o ysgolion, gwelwyd bod datblygu dealltwriaeth gyffredin o gynnydd yn agwedd i'w datblygu ymhellach flwyddyn nesaf.

● Dylunio, cynllunio a pheilotu'r modelau cwricwlwm arfaethedig, gwerthuso'r dyluniadau cychwynnol a datblygu cynlluniau ar gyfer y tymor canolig

Bu cydweithio yn elfen graidd i ysgolion er mwyn dylunio a symud ymlaen i gynllunio'r cwricwlwm ac felly mae llawer o enghreifftiau i'w gweld o gydweithio datblygedig a chynnar ar draws ysgolion ac ar draws clystyrau. Mae diwylliant cryf iawn o gydweithio rhwng ysgolion Gwynedd.

Mae'r athrawon sy'n aelodau o rwydweithiau Cwricwlwm i Gymru wedi bod yn cydweithio ar feysydd penodol ac wedi rhannu'u gwaith ar draws rhwydweithiau eraill. Mae ysgolion eraill hefyd wedi elwa o'r gwaith hwn gan fod athrawon ar y rhwydweithiau wedi rhannu gwybodaeth a syniadau yn ystod cyfarfodydd lleol a sesiynau clwstwr. Rhannwyd enghreifftiau â'r rhanbarth o waith effeithiol ar y cyd a ddatblygwyd gan athrawon Gwynedd yn rhwydweithiau lleol Gwynedd.

Mae pob ysgol yng Ngwynedd wedi nodi bod datblygu'r cwricwlwm yn flaenoriaeth allweddol mewn dysgu proffesiynol pellach i staff. Yn y flwyddyn academaidd hon, bydd creu cyfleoedd i ysgolion rannu eu hamrywiol dulliau â'i gilydd yn bwysig.

CRYNODEB O DDYSGU PROFFESIYNOL A CHYMORTH GwE I YSGOLION, DYSGWYR A RHANDDEILIAID

Drwy ddarparu rhaglenni dysgu proffesiynol effeithiol, cefnogwyd ysgolion ar draws pob sector i ddatblygu eu cynlluniau cwricwlwm cychwynnol. Mae gan bob ysgol fynediad at gynnig dysgu proffesiynol cynhwysfawr sy'n cynnwys cynnig cenedlaethol, rhanbarthol a lleol yn canolbwyntio ar ddatblygu dulliau gweithredu ysgol gyfan, MDaPh a disgyblaeth bynciol lle bo'n briodol. Mae'r cynnig hwn, sydd yn cynnwys addysgeg, dylunio a chynllunio cwricwlwm, asesu a chynnydd, yn cyd-fynd yn glir â chamau y 'Daith i Weithredu'r Cwricwlwm' er mwyn sicrhau bod ysgolion yn gymwys i wella ansawdd y dysgu a'r addysgu a dechrau gweithredu o fis Medi 2022.

Drwy ymgynghori'n rheolaidd â fforymau phenaethiaid, gall anghenion yr ysgolion lywio'r cynnig dysgu proffesiynol rhanbarthol. Mae cyd-lunio yn dal yn gydran graidd y gwaith rhanbarthol er mwyn darparu cyfleoedd dysgu proffesiynol ymarferol sydd yn helpu arweinwyr ac athrawon i ddeall yn well sut y gallant ddylunio, mabwysiadu a chyflwyno eu cwricwlwm.

Yn ystod tymhorau Gwanwyn a Haf 2022, mae cynnig dysgu proffesiynol GwE wedi canolbwyntio ar gyfres o weminarau ar-lein i uwch arweinwyr, arweinwyr canol ac athrawon i gefnogi ysgolion yn eu paratodau tuag at y cwricwlwm newydd. Cafwyd niferoedd da o ysgolion Gwynedd yn y sesiynau rhithiol hyn, gyda llawer o ysgolion yn manteisio ar y cyfle i gyfrannu fel timau arweinyddiaeth llawn ac/neu fel cyfarfod staff cyfan. Recordiwyd y sesiynau hyn a'u rhannu â phob ysgol er mwyn i ymarferwyr eu gwyllo ar yr amser mwyaf priodol. Ar ben hynny, cafodd bob ysgol y cyfle i gael sgysiau dilynol â'u Hymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant (YCG) ac mae llawer o ysgolion a chlystyrau Gwynedd wedi gofyn am sesiynau penodol i ddatblygu ar y gwaith hwn ymhellach. Mae nifer cynyddol o ysgolion Gwynedd wedi cyfrannu at y sesiynau, yn rhannu arferion cynnar ac enghreifftiau lleol. O ganlyniad, gall ysgolion weld y theori ar waith.

Mae holl Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant (YCG) Gwynedd wedi gweithio'n agos gyda'u hysgolion ac wedi cefnogi ysgolion mewn amrywiaeth o ffyrdd i fodloni anghenion ysgolion a chlystyrau. Dyma enghreifftiau o gymorth:

- Yn fuan yn nhymor yr Hydref 2021, bu pob YCG yn cydweithio â chlystyrau neu ysgolion unigol i lunio blaenoriaeth i gyflwyno'r cwricwlwm yn eu cynllun datblygu ysgol. Yn ystod eu hymweliadau, bu'r YCG yn trafod gweithrediad ac effaith y cynllun wrth i'r flwyddyn fynd rhagddi;
- Mae pob YCG wedi bod yn rhan o arwain yr ysgolion drwy amrywiol weithdai ar arwain newid, cynllunio'r daith at 2022, gweithdy ar weledigaeth ysgol, asesu a chynnydd, a dylunio model cwricwlwm lefel uwch. Rhoddwyd mynediad at recordiadau o'r cyflwyniadau hyn i bob ysgol, yn ogystal ag arlwy gynhwysfawr o adnoddau ar wefan GwE.
- Mae pob YCG wedi cyfarfod â phenaethiaid i rannu'r adnoddau a ddatblygwyd gan GwE i gefnogi ysgolion gyda'r broses o ddylunio'r cwricwlwm a sicrhau bod cyfeiriad strategol i arwain y gwaith cynllunio a chyflwyno;
- Gwelwyd llawer o glystyrau yn elwa o gymorth yr YCG i arwain sesiynau ysgol gyfan yn ystod dyddiau hyfforddiant a sesiynau gwyll, er enghraifft arwain ysgolion drwy ofynion Cwricwlwm i Gymru, deall a dadbacio'r MDaPh a thrafod strategaethau i ddylunio a chynllunio'r cwricwlwm;
- Mae pob YCG hefyd wedi bod yn rhan o gyfarfodydd penaethiaid, sydd wedi cynnwys eitemau cwricwlwm lleol ar eu agenda. Golyga hyn fod penaethiaid yn cael eu diweddarau'n rheolaidd ar y camau nesaf wrth gyflwyno'r cwricwlwm;
- Darparodd YCG sesiynau penodol i lawer o ysgolion i ddatblygu eu dealltwriaeth o ddibenion asesu o fewn y Cwricwlwm i Gymru a rhannwyd enghreifftiau o sut mae ysgolion yn datblygu eu dulliau;
- Yn ogystal â'r penaethiaid a'r athrawon mewn ysgolion, mae'r cymorthyddion dysgu ym mron pob ysgol hefyd wedi bod yn rhan o'r gyfarfodydd a'r gweithdai hyn gyda'r YCG. Mae rhai ysgolion hefyd wedi cael hyfforddiant penodol ar y Cwricwlwm i Gymru gan y tîm Llwybr Dysgu i Gymorthyddion Dysgu. Ers dechrau'r pandemig, mae Cymorthyddion Dysgu wedi cael eu huwch sgilio a'u grymuso i fabwysiadu rolau amlycach yn yr ysgol, er enghraifft, cyfrannu at broses cynllunio'r cwricwlwm.
- O safbwynt cymorth i lywodraethwyr, mae GwE wedi cynnal sesiynau penodol Cwricwlwm i Gymru i lywodraethwyr yn 2021 a 2022 gyda mwy na 100 o lywodraethwyr yn bresennol. Cafwyd adborth calonogol iawn i'r sesiynau hyn a'r effaith yw bod llywodraethwyr bellach mewn sefyllfa llawer gwell i ddeall y cwricwlwm newydd, deall beth mae'r ysgolion yn ei wneud a pham ac, yn bwysig, bod yn barod i gwestiynu a chefnogi'r ysgol. Ym mron pob ysgol, mae'r llywodraethwyr wedi cyfrannu at y broses o siapiro'r weledigaeth a chwarae rhan bwysig o ran dylunio cwricwlwm lleol. Bu YCG hefyd yn cynnig cymorth i lywodraethwyr ysgolion unigol ar ddatblygiadau'r cwricwlwm.
- Mae YCG wedi darparu cymorth penodol ar agweddau ar ddysgu ac addysgu yn cynnwys edrych eto ar y deuddeg egwyddor addysgegol;
- Erbyn diwedd tymor yr Haf, yn sgil cyfraniad yr YCG, gan gynnwys gweithdai a modelau GwE, mae bron pob ysgol wedi drafftio dyluniad lefel uchel o'u cwricwlwm, ac mae'r rhan fwyaf o gyrff llywodraethu wedi trafod a mabwysiadu'r dyluniad;
- Cyfarfu'r YCG â Phenaeithiaid ac aelodau'r Uwch Dimau Arwain ym mhob ysgol i gefnogi gyda gwerthuso gwaith dylunio a chynllunio cwricwlwm yr ysgol ac adnabod unrhyw ofynion o ran cymorth;
- Mae YCG pynciol wedi cefnogi mwyafrif yr ysgolion gyda chynllunio Maes Dysgu a Phrofiad a datblygu sgiliau trawsgwricwlaidd ar draws yr ysgol;
- Mae pob ysgol wedi cael recordiadau ac adnoddau o'r gweminarau dylunio'r cwricwlwm ac asesu;
- Mae YCG wedi cefnogi a hwyluso gwaith clwstwr a chynghrair ble'n briodol;

- Mae YCG wedi galluogi ysgolion i ddatblygu rôl cymheiriaid o fewn hunan arfarnu a chysoni hyn â'r ffocws ar Cwricwlwm i Gymru ble'n briodol.

MEYSYDD SYDD ANGEN EU DATBLYGU A'U CEFNOGI YMHELLACH

Drwy ymgynghori ag YCG, mae ysgolion Gwynedd ar draws pob sector wedi nodi'r angen am ragor o gymorth yn y meysydd canlynol er mwyn datblygu:

- Datblygu ymhellach dealltwriaeth gyffredin o gynnydd - o fewn yr ysgol a rhwng ysgolion;
- Mireinio a gwella prosesau asesu a systemau tracio asesu i sicrhau cynnydd pob dysgwr.
- Parhau i ddatblygu addysgeg a gwella ansawdd yr agweddau ar ddysgu ac addysgu a nodwyd o fewn ysgolion unigol;
- Cefnogi arweinwyr ymhellach i gynllunio ar gyfer sgiliau llythrennedd, rhifedd a digidol ar lefel ysgol gyfan strategol;
- Cefnogi arweinwyr canol ymhellach i gynllunio sgiliau llythrennedd, rhifedd a digidol yn y dosbarth;
- Yn unol â disgwyliadau'r fframwaith newydd ar gyfer gwerthuso, gwella ac atebolrwydd:
 - datblygu trefn effeithiol i arfarnu prosesau cwricwlwm gan gynnwys llais y disgybl a'r rhiant;
 - mireinio cynlluniau cwricwlwm hirdymor;
 - parhau i ddatblygu cydweithio ac adolygu gan gymheiriaid drwy'r Rhaglen Partneriaeth Ysgolion (SPP);
- Parhau i ddatblygu dyluniad y cwricwlwm gyda chymorth penodol i arweinwyr ac arweinwyr canol ar draws y Meysydd Dysgu a Phrofiad, y sgiliau cyfannol a'r themâu trawsbynciol;
- Datblygu ymhellach y flaenoriaeth llesiant ysgol gyfan - gan gynnwys datblygu a gwerthuso'r Maes Dysgu a Phrofiad Iechyd a Lles;
- Cryfhau ymhellach y gwaith pontio gyda phwyslais neilltuol ar Flynyddoedd 6 i 7 drwy gydweithio cryf a thrafodaeth broffesiynol rhwng ysgolion uwchradd a'u hysgolion cynradd lleol;
- Darparu cymorth penodol i ysgolion a lleoliadau uwchradd, ble mae angen, i ddechrau'r Cwricwlwm i Gymru gyda Blynyddoedd 7 a 8 ym mis Medi 2023;
- Parhau i weithio gydag Ymgynghorwyr Cefnogi Gwelliant (YCG) i hwyluso trafodaethau clwstwr a chynghrair, rhannu arferion arloesol a datblygol a chefnogi dysgu proffesiynol staff drwy ddyddiau HMS (hyfforddiant).

